

Grovfodersituationen 2024

Ko-viden 22. august 2024

STØTTET AF

Planteafgiftsfonden

Landbrug og Fødevarer,
Sektor for Planteproduktion og Sektor for Kvæg

SEGES
INNOVATION

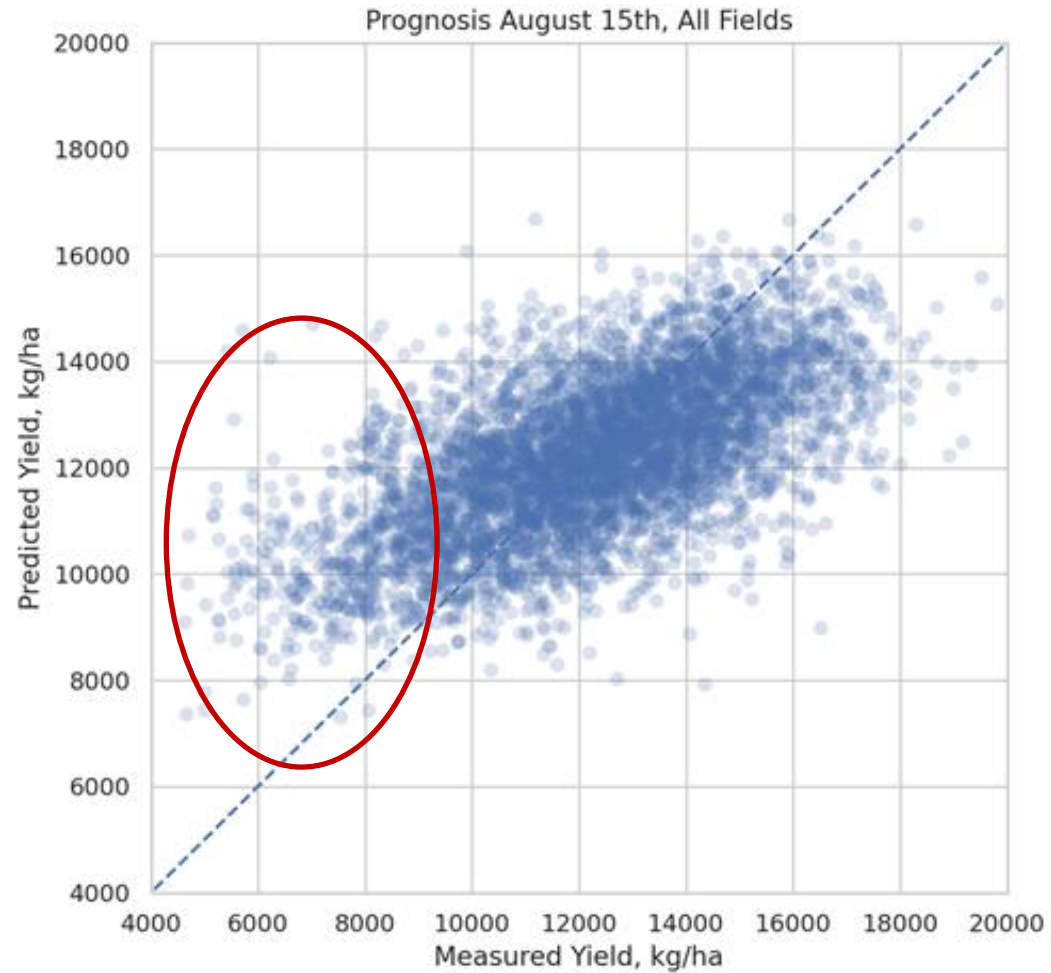
Indhold

- Majs. *v/Martin Mikkelsen*
- Græs. *v/Torben Spanggaard Frandsen*
- Foderforsyningen. *v/Henrik Martinussen*

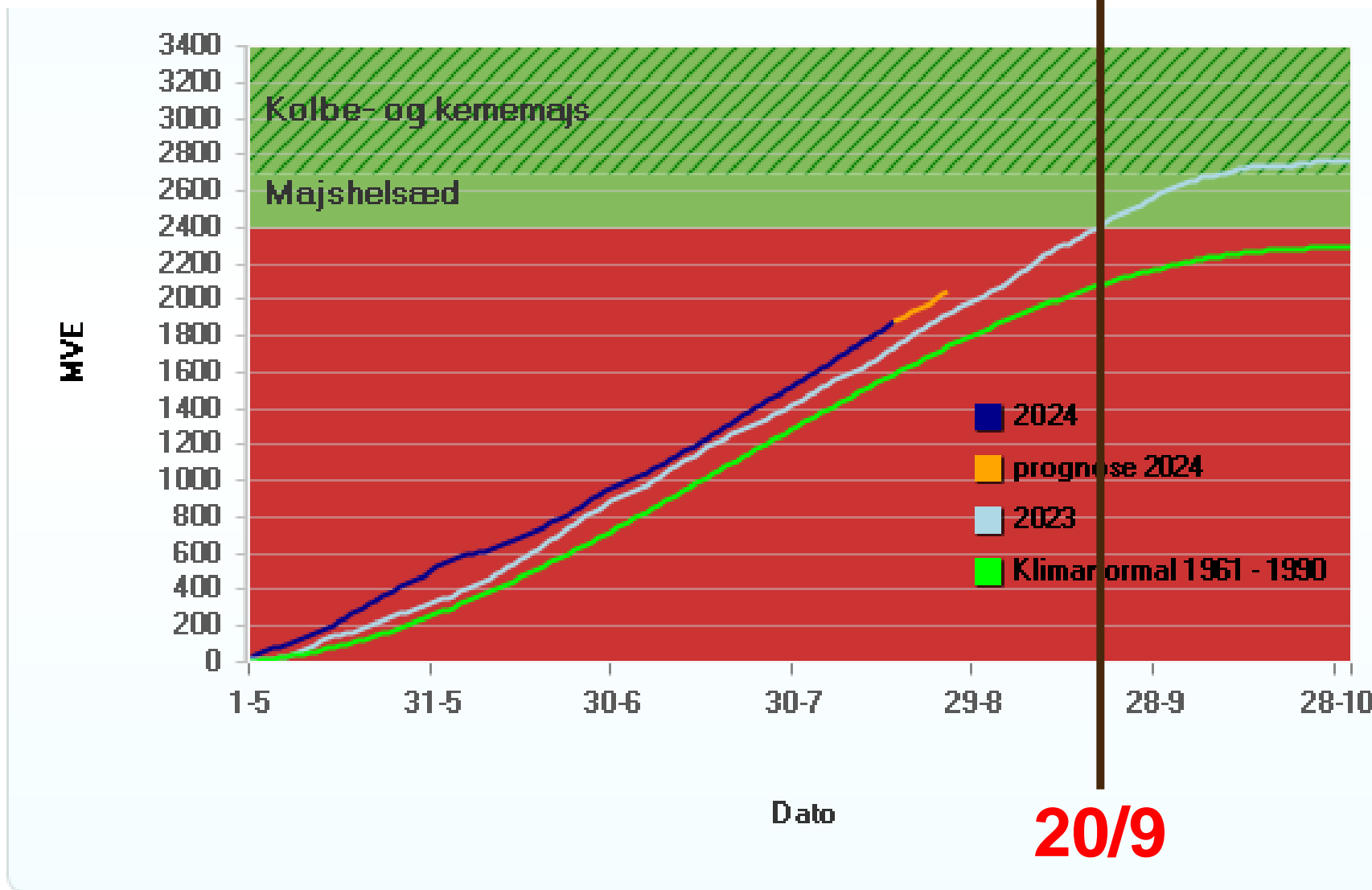
Vurdering af majsudbytte 12. august 2024

	Nordjylland LandboNord/Agrinord	Nordvestjylland Fjordland	Vestjylland SAGRO	Østjylland VELAS	Syddjylland Spiras	Fyn VELAS	Østlige Øer VKST
Majs – pct. af normalt udbytte	80	80	80	80 - 90	75	85	90

Udbytteprognose overvurderer ved lavt udbytteniveau

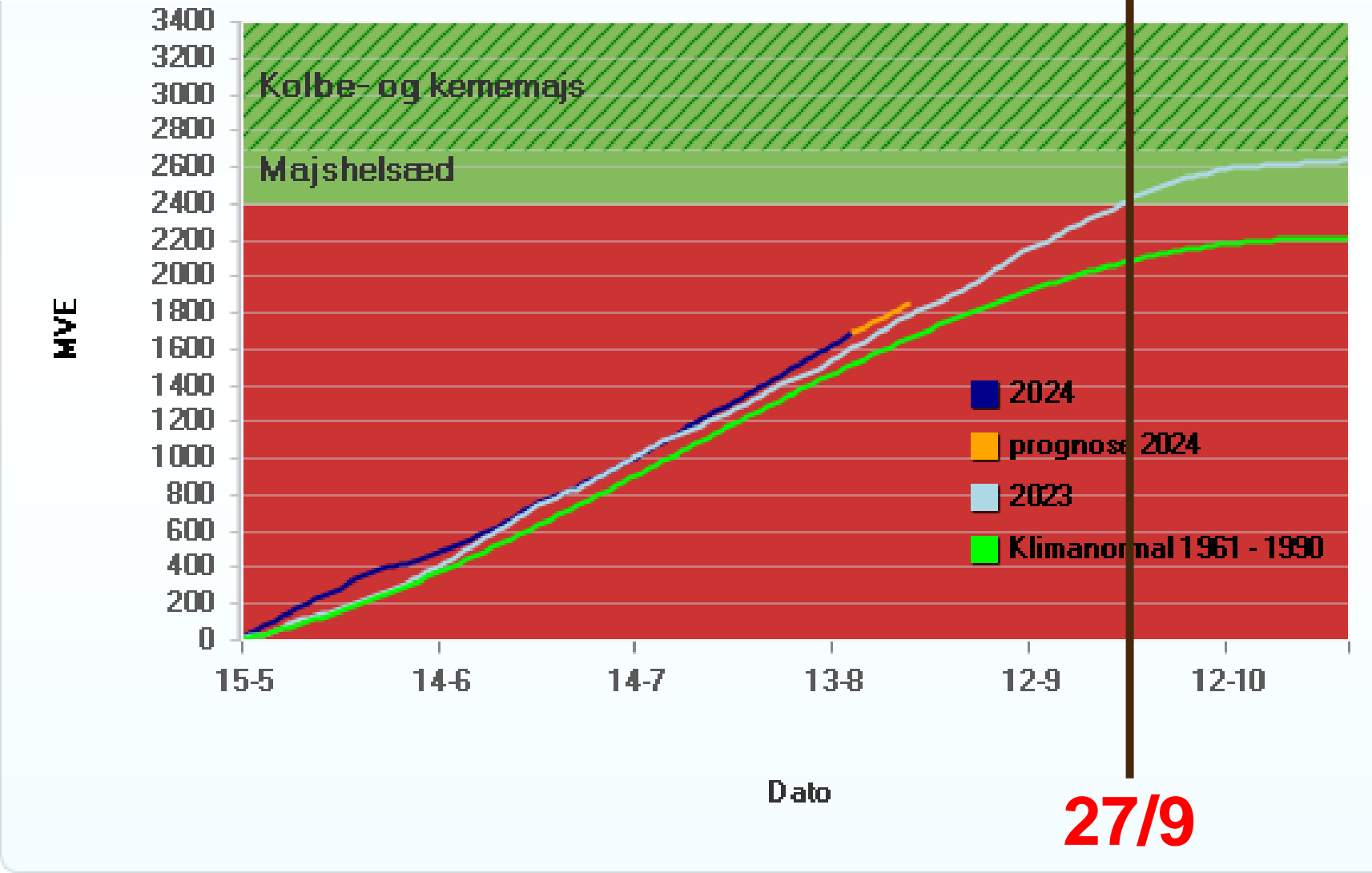

Aars – såning 1/5

Aars (9600) Sådato

Aars - såning 15/5

Aars (9600)

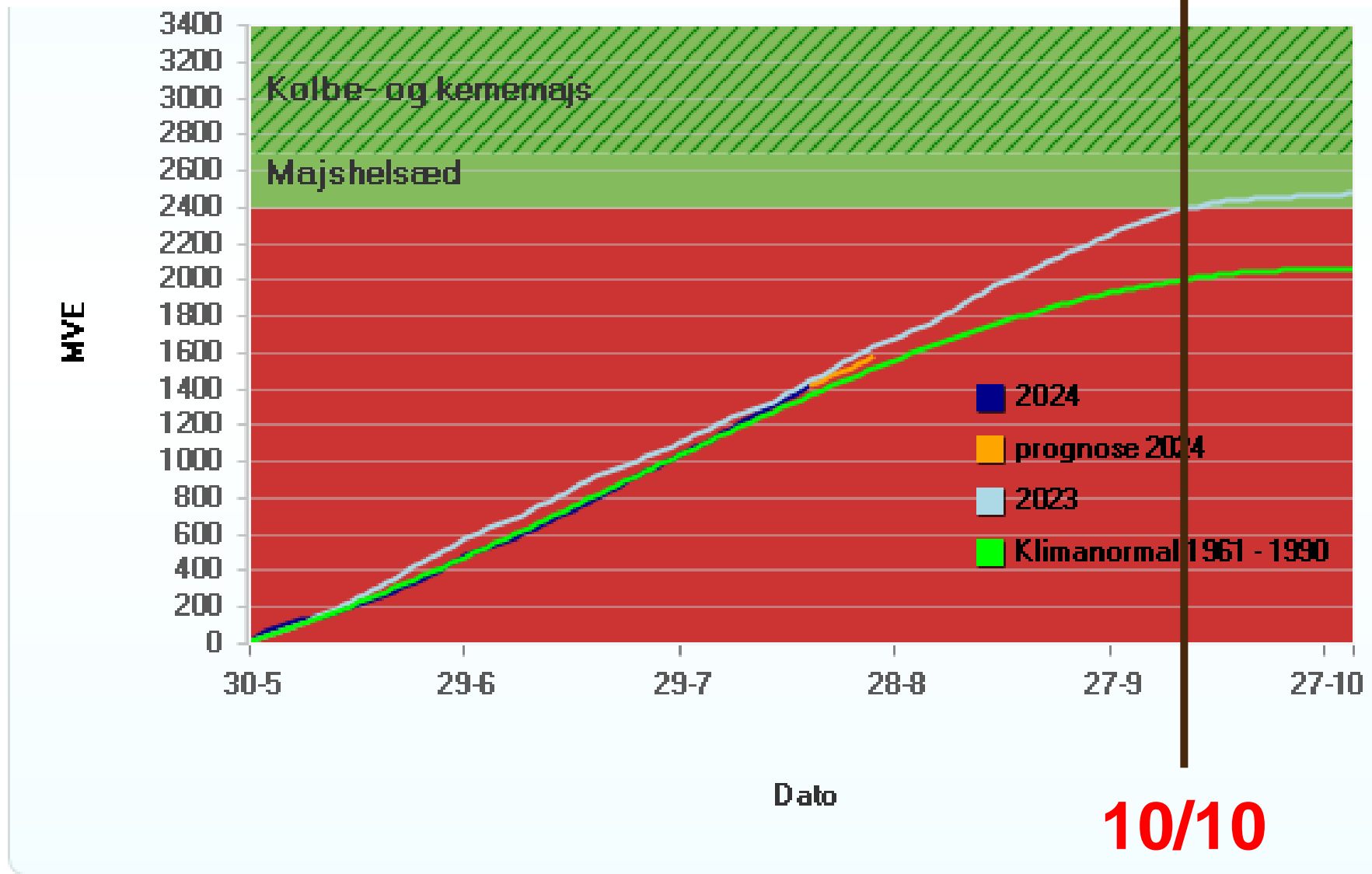
Sådato

15-05-2024

Beregn

Aars – såning 30/5

Aars (9600)

Sådato

30-05-2024

Beregn

Dato for tidlige sorter klar til høst (2400 MVE)

- forudsat udvikling af MVE som i 2023

	Såning 1.maj	Såning 15. maj	Såning 30. maj
Aars (Himmerland)	20/9	27/9	10/10
Agerskov (Syddjylland)	13/9	20/9	2/10
Ringsted (Sjælland)	10/9	15/9	27/9

Dato for tidlige sorter klar til høst (2400 MVE)

- forudsat udvikling af MVE som i 2023

	Såning 1.maj	Såning 15. maj	Såning 30. maj
Aars (Himmerland)	20/9	27/9	10/10
Agerskov (Syddjylland)	13/9	20/9	2/10
Ringsted (Sjælland)	10/9	15/9	27/9

Dato for tidlige sorter klar til høst (2400 MVE)

- forudsat udvikling af MVE som i 2023

	Såning 1.maj	Såning 15. maj	Såning 30. maj
Aars (Himmerland)	20/9	27/9	10/10
Agerskov (Syddjylland)	13/9	20/9	2/10
Ringsted (Sjælland)	10/9	15/9	27/9

Middeltidlige sorter: + 1 uge

Sildige sorter: + 2 uger

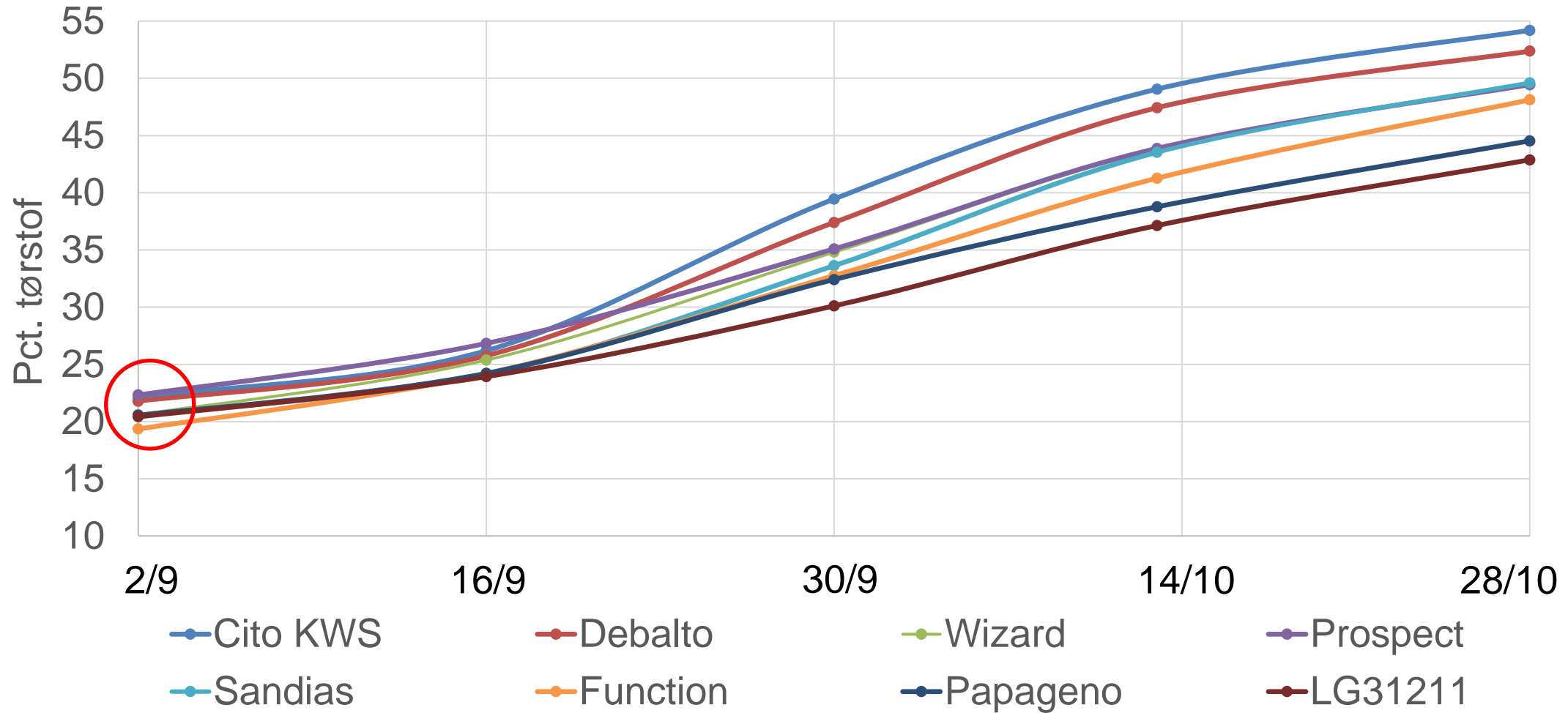
14.august

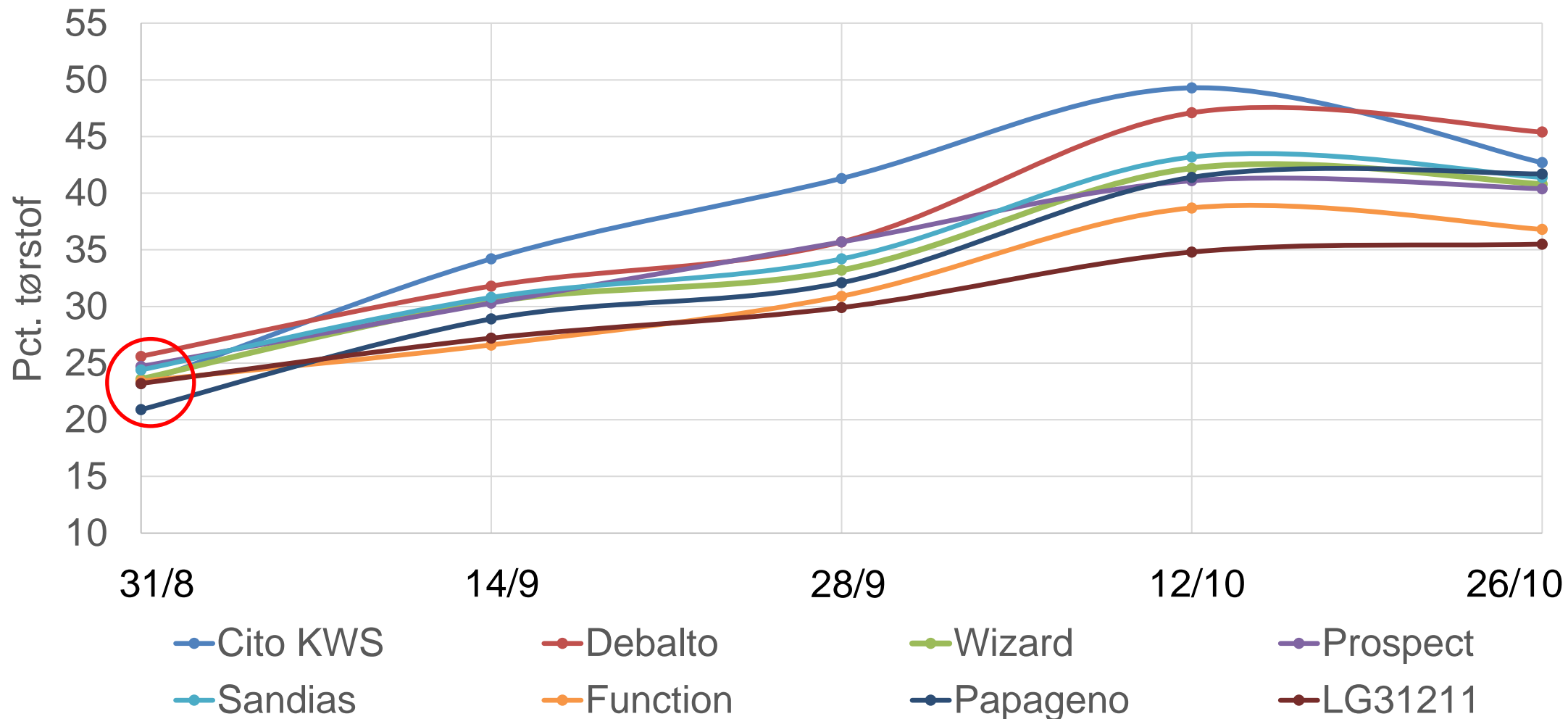
14.august

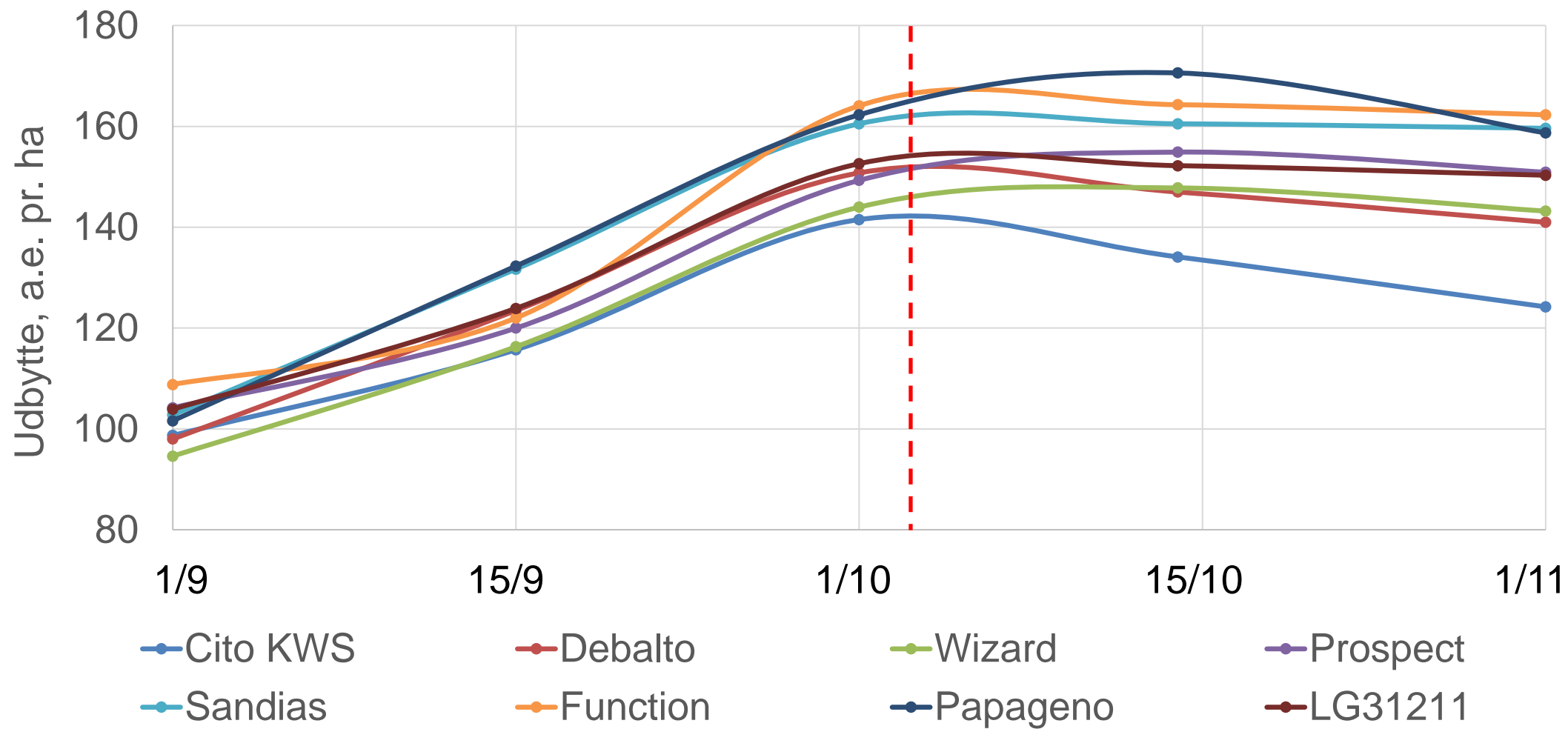
Pct. tørstof, 2021

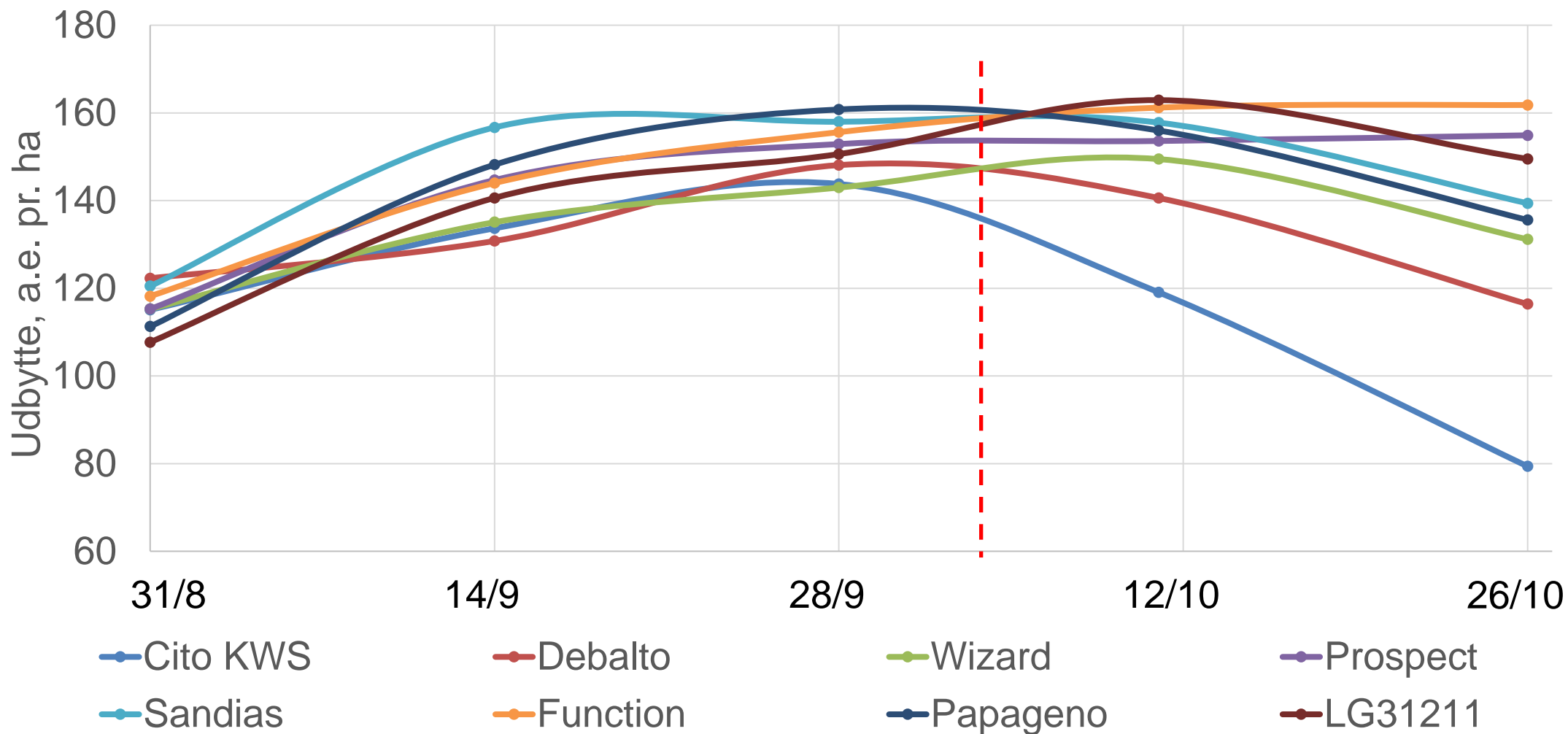
Pct. tørstof, 2022

Udbytte a.e., 2021

Udbytte a.e., 2022

Høst af majs

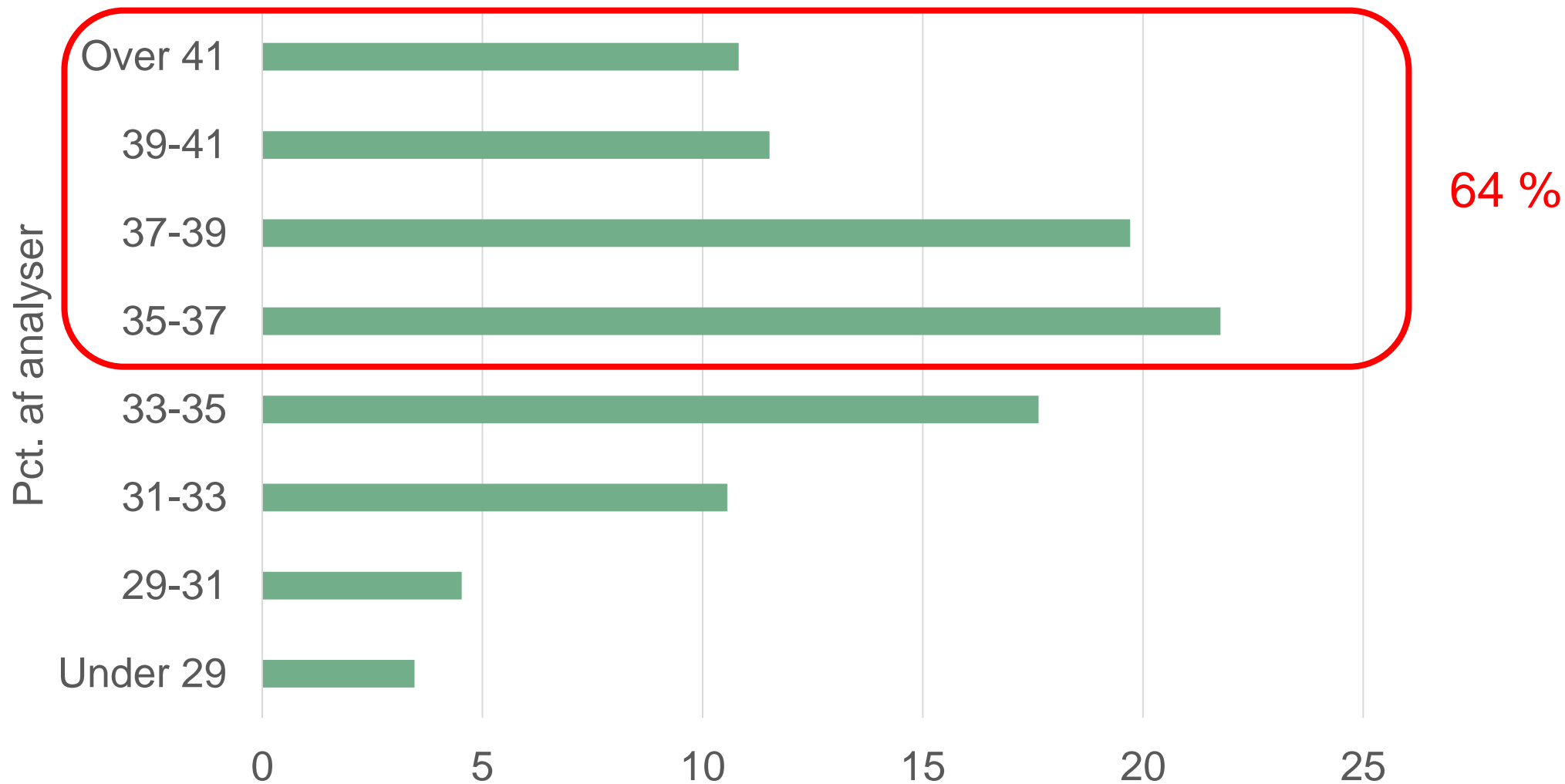
- Før lejesæd
- Middeldøgntemperaturen over 10 °C

Anbefalet høsttidspunkt

- 30-34 pct. tørstof
- Mindst halvdelen af bladmassen grøn

- Kølig september +0,2-0,6 procentpoint tørstof pr. døgn – mest i de tidligste sorter
- Varm september +0,5-0,8 procentpoint tørstof pr. døgn – mest i de tidligste sorter

3465 majsanalyser høst 2023

35-40 % TS contra 30-34 % TS – og middeldøgntemperatur >10 °C

- Udbytte
- Stivelse
- NEL20, MJ pr. kg TS
- Lavere FK NDF
- Grøn bladmasse – især dry down sorter
- Stabilitet af ensilage i lageret ved opfodring
- Foderoptagelse og mælkeydelse

Høst af uens modne majsmarker

- Mest modne i bunden af siloen
- Mindst modne øverst
- Hvis tørstofprocenten er under 28-29 pct. tørstof – snitlængde 15-20 mm
- I majs med 30 pct. tørstof eller derover – snitlængden 8 mm.

Status på græshøsten 2024

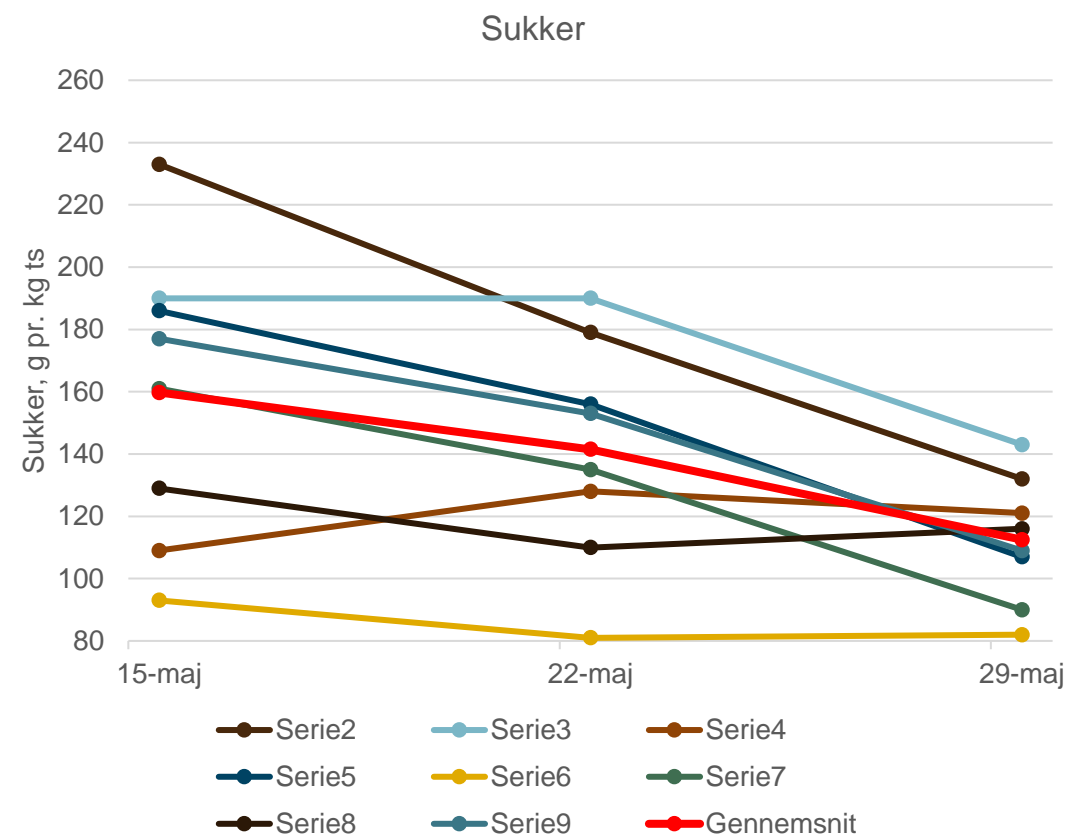
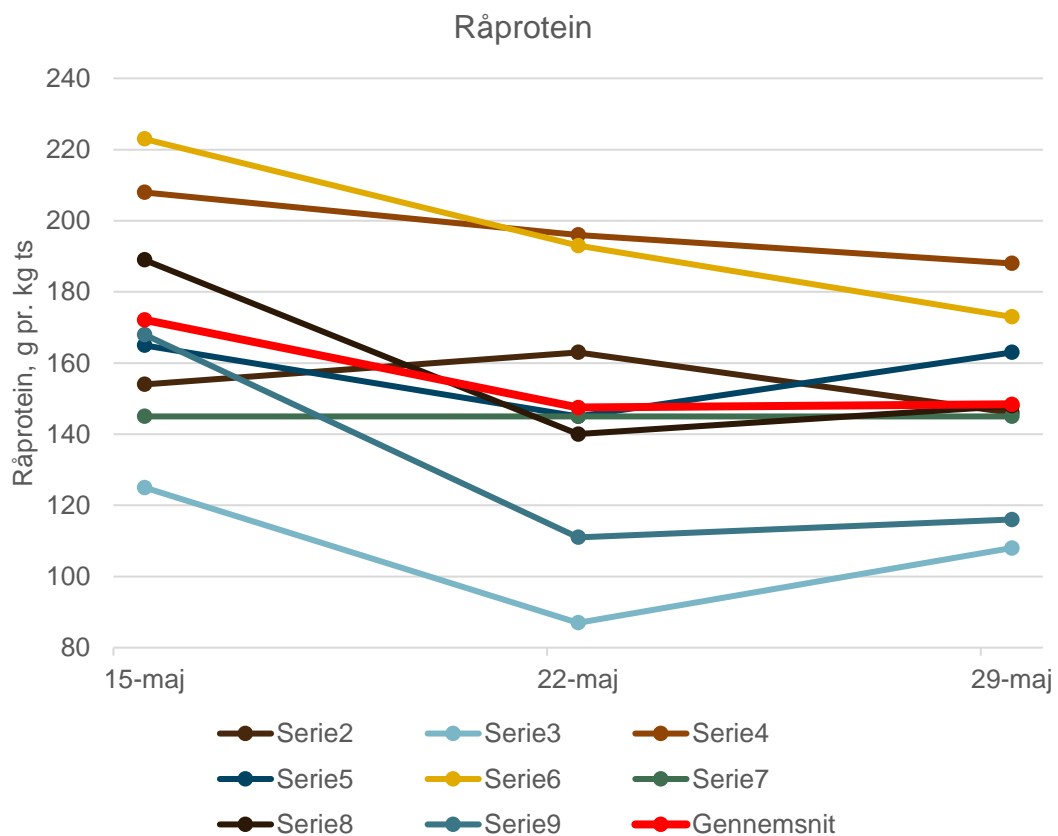
Torben S. Frandsen

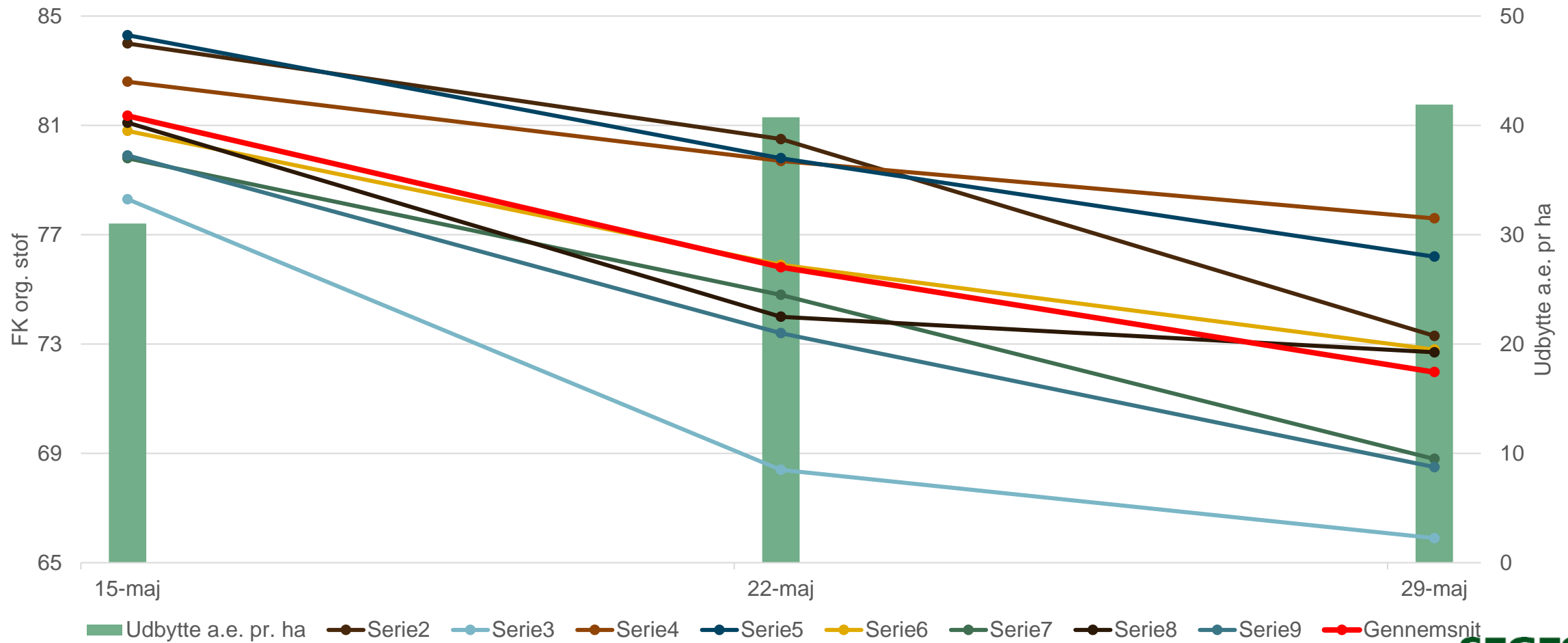
Vurdering af græsudbytter 12. august 2024

	Nordjylland LandboNord/Agrinord	Nordvestjylland Fjordland	Vestjylland SAGRO	Østjylland VELAS	Sydjylland Spiras	Fyn VELAS	Østlige Øer VKST
Græs – pct. af normalt udbytte	120	110	105	105-110	110-120	115	120

8 forsøg høstet hhv. 15/5, 23/5 og 30/5 2024 (foreløbige data)

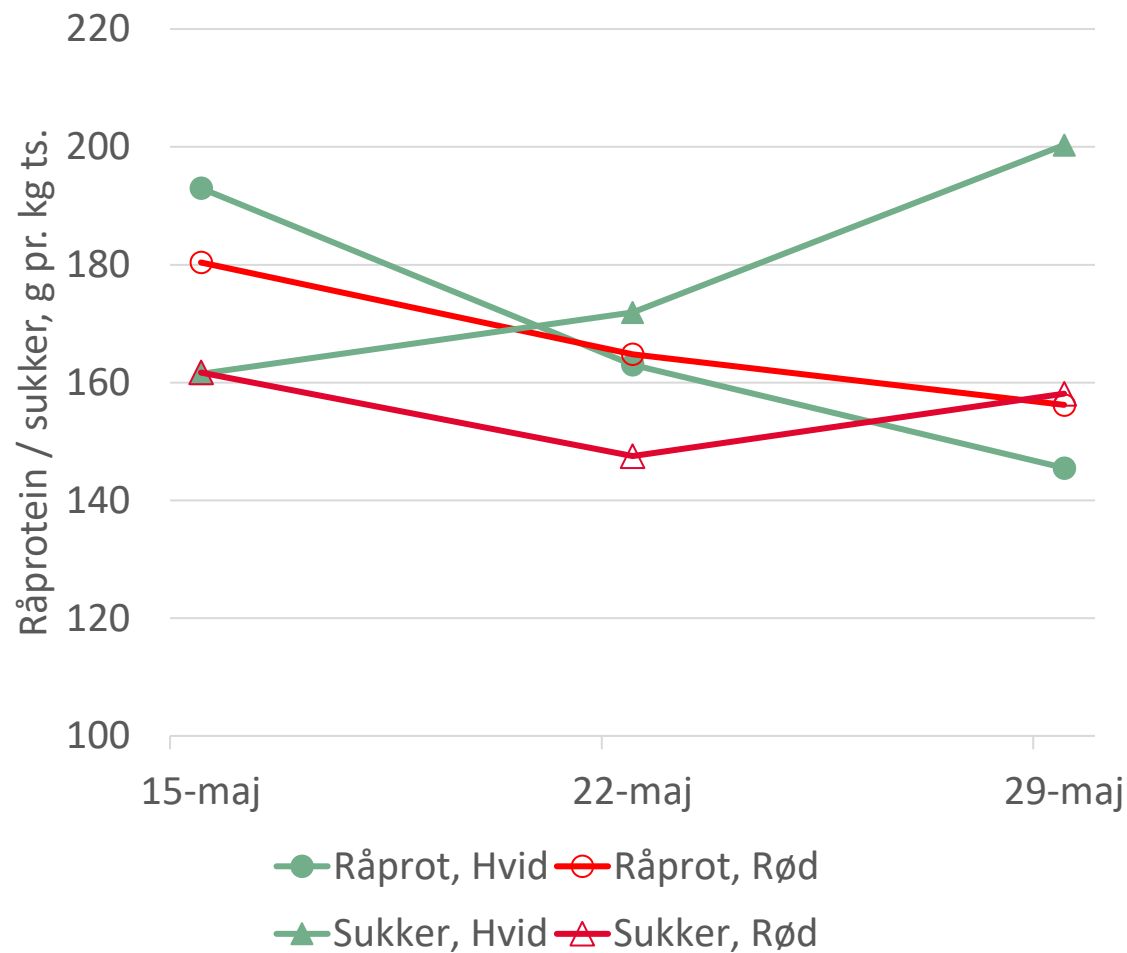

Udbytte og FK org stof (foreløbige data)

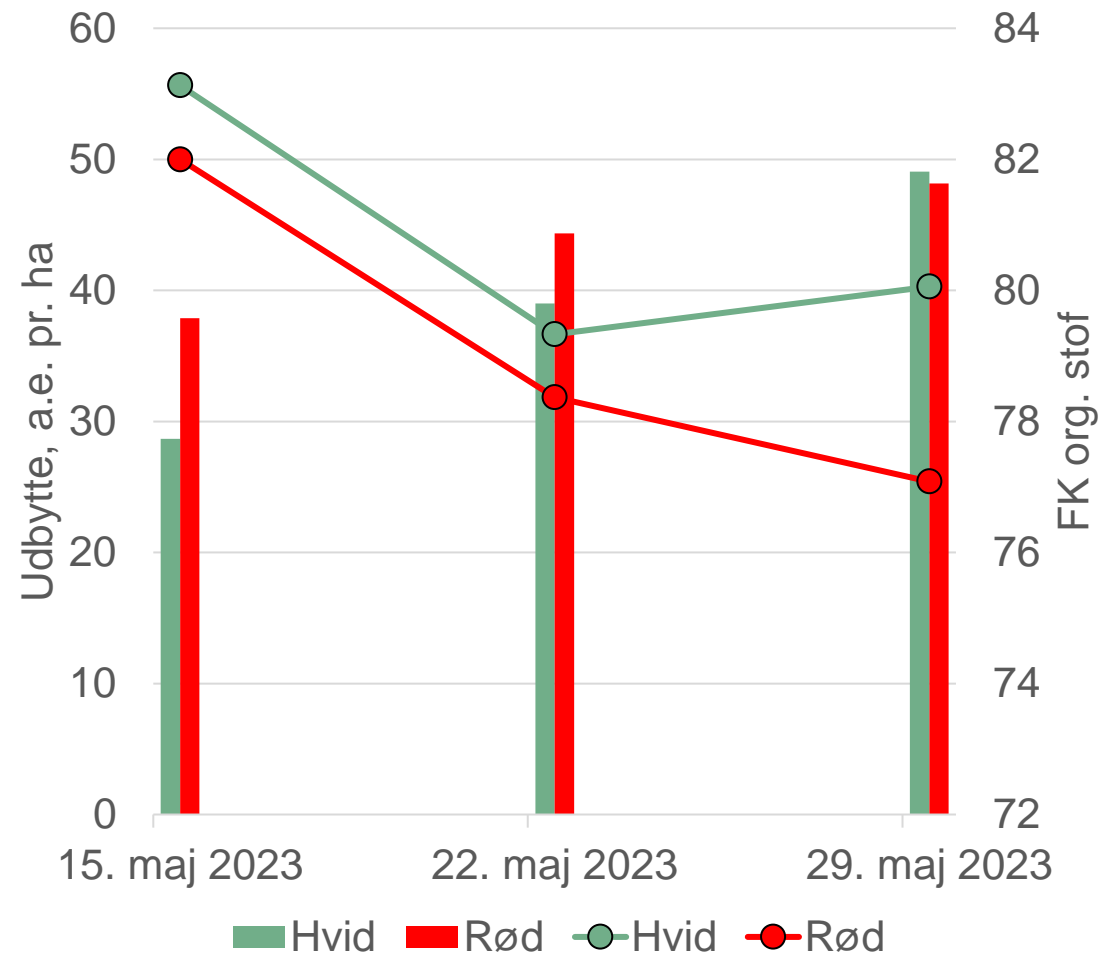

1. Slæt 2023

Indhold af råprotein og sukker

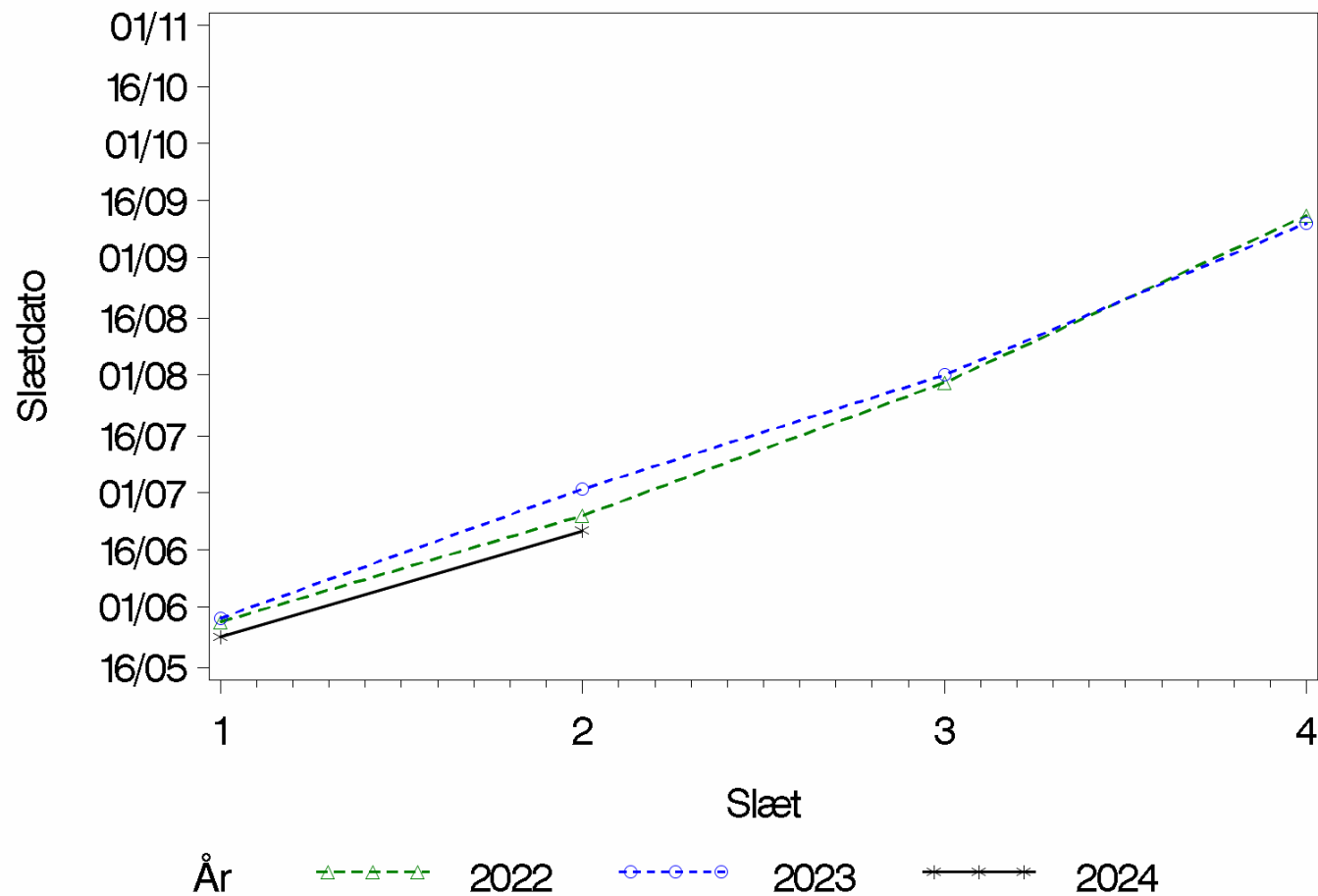

Udbytte og FK org. stof

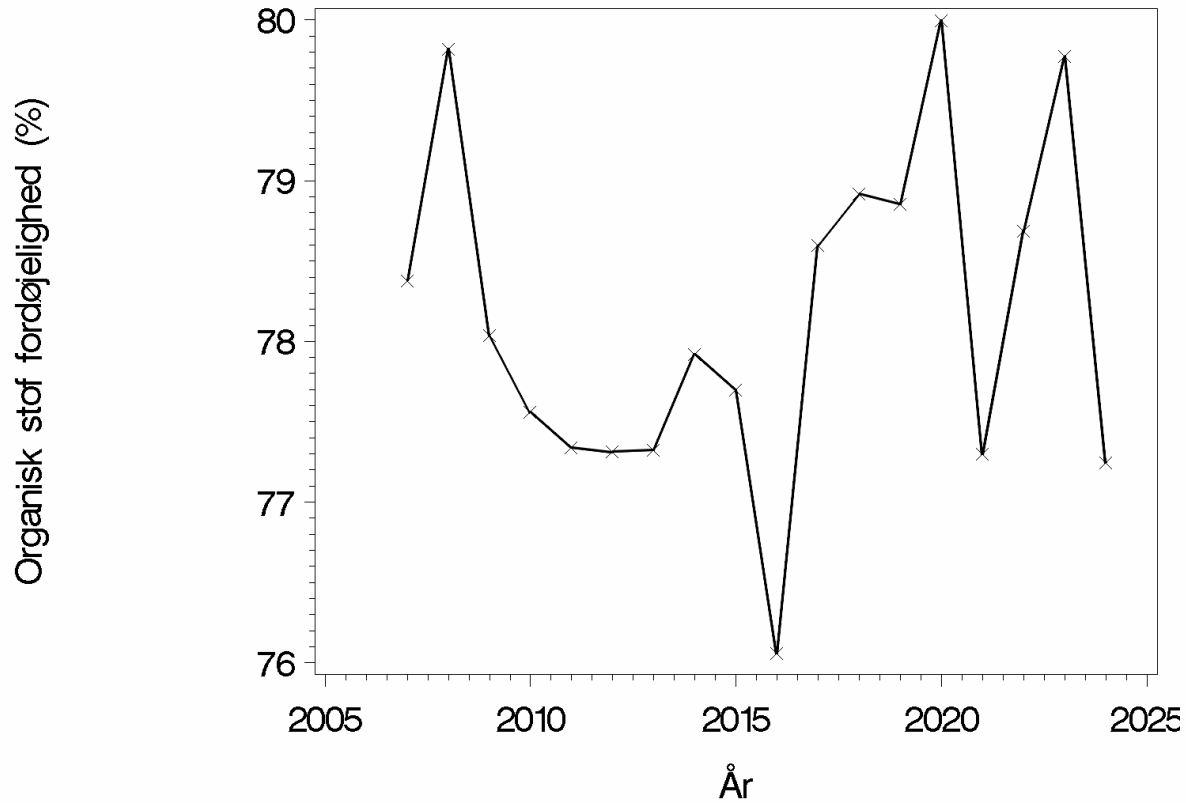
1. Slæt og 2 slæt høstet tidligere I 2024 (1. slæt: 24/5 vs. 29/5 I 2023, 2. slæt: 21/6 vs. 2/7)

Kløvergræsensilage, udviklingen i slæt dato

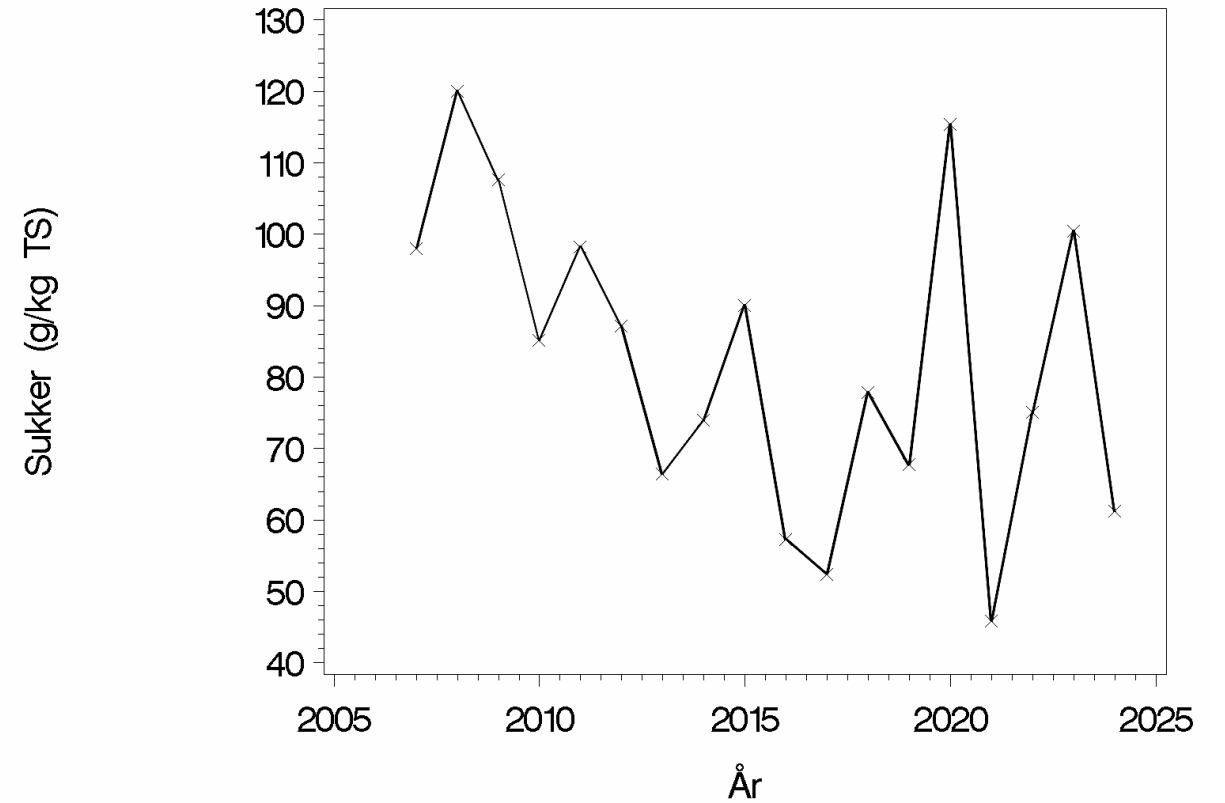

Ensilageanalyser 2024 1. slæt (konventionel). n=615

Kløvergræsensilage, udviklingen i organisk stof fordøjelighed (%)

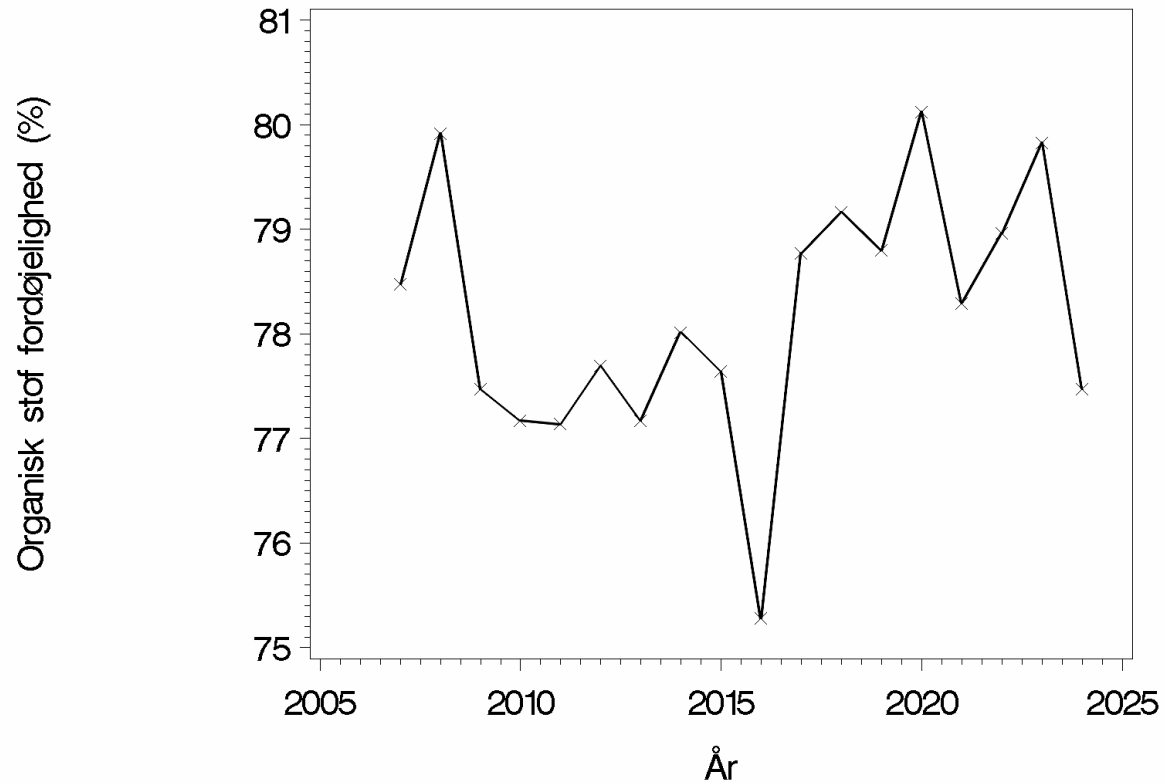

Kløvergræsensilage, udviklingen i sukker (g/kg TS)

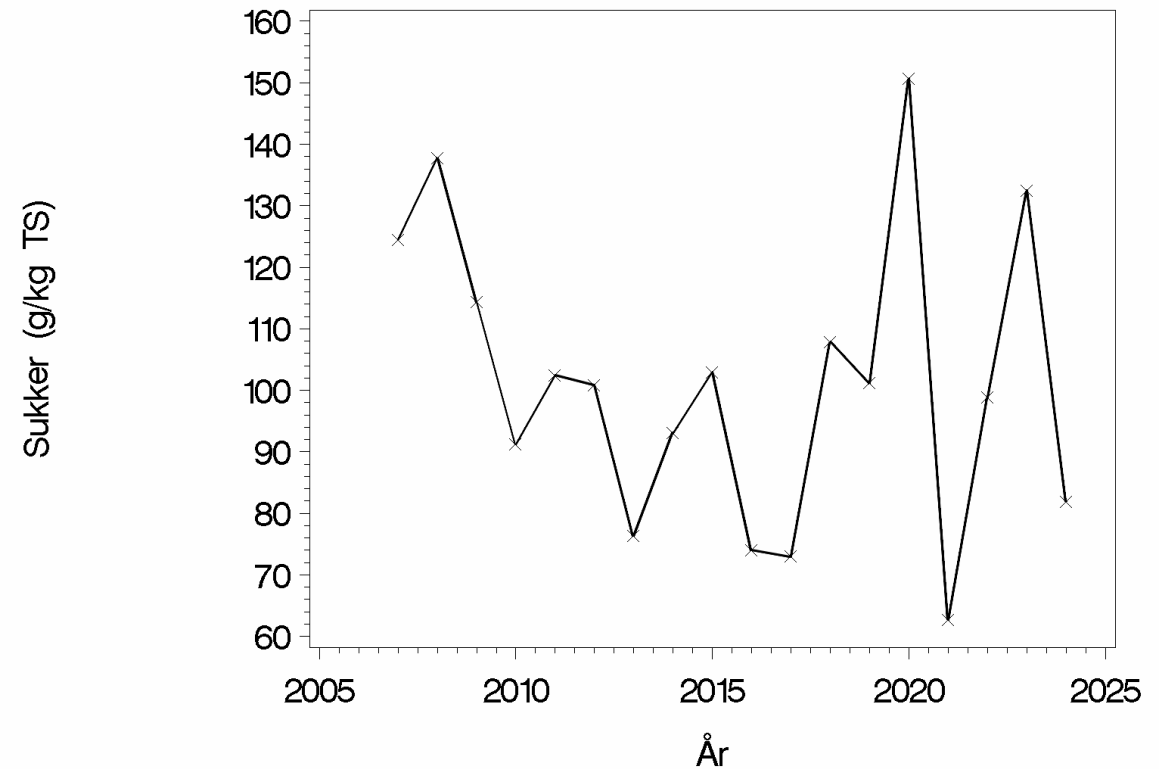

Ensilageanalyser 2023 1. slæt (økologisk). n=214

Kløvergræsensilage, udviklingen i organisk stof fordøjelighed (%)

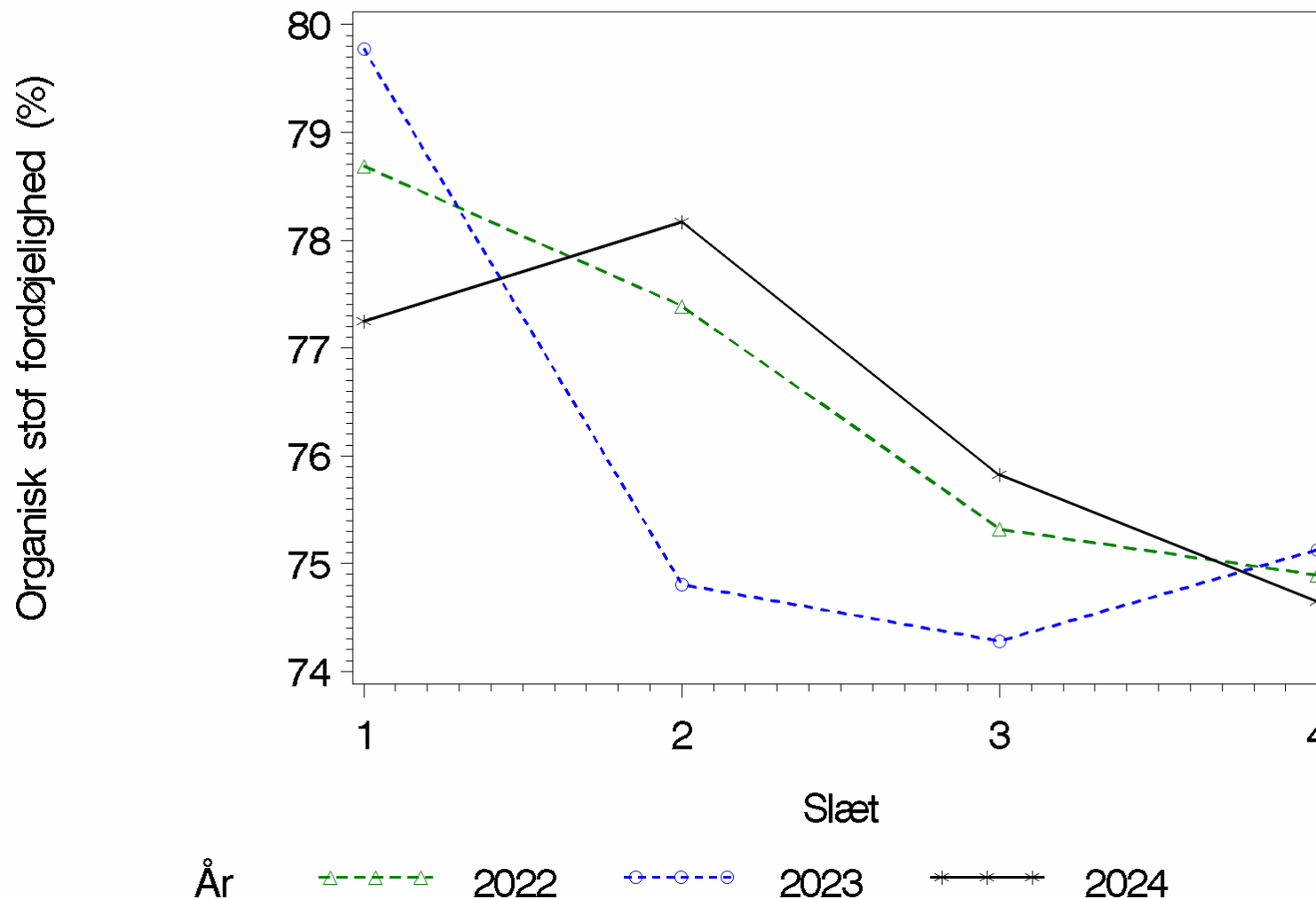

Kløvergræsensilage, udviklingen i sukker (g/kg TS)

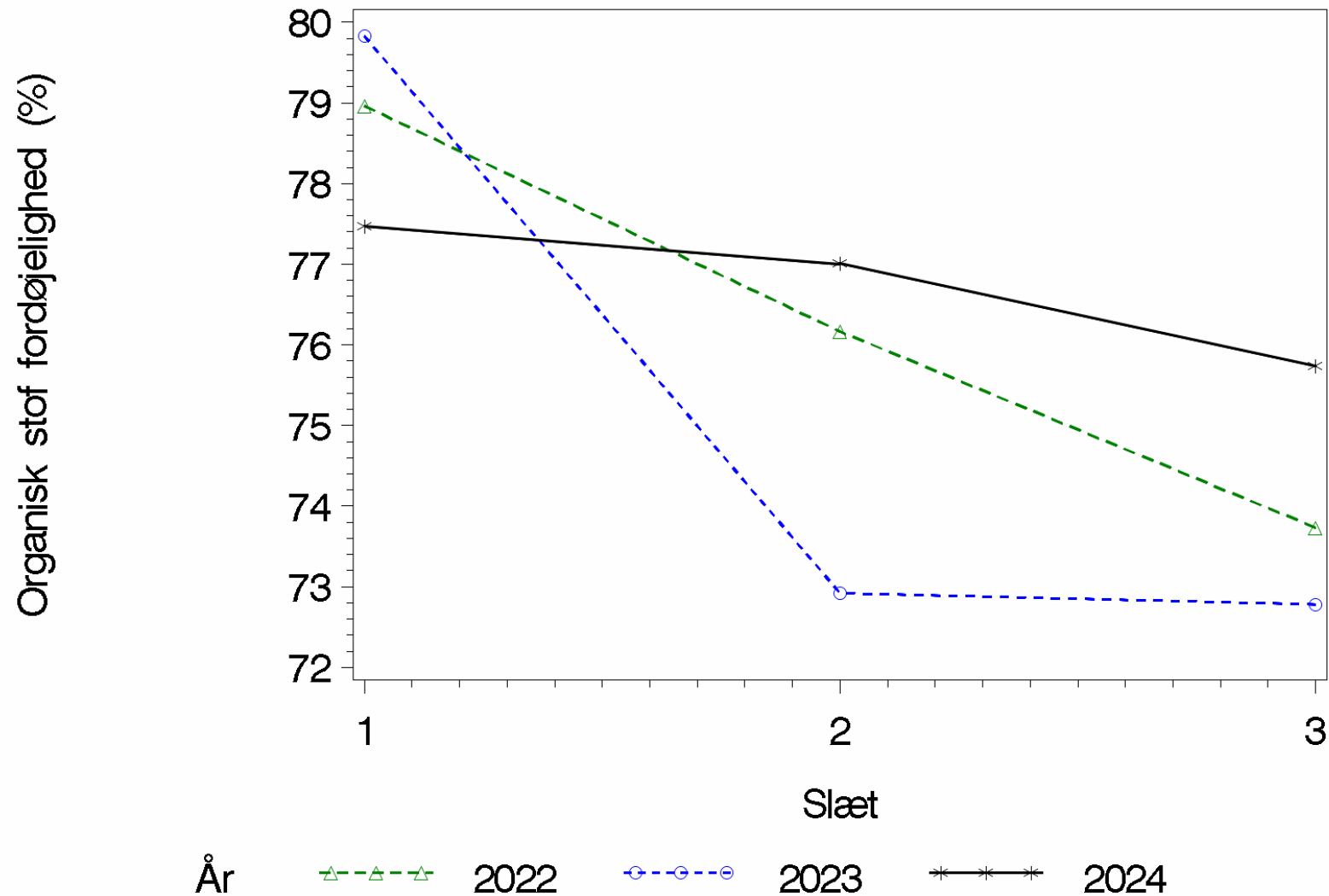
1.-4. slæt konventionel

Kløvergræsensilage, udviklingen i organisk stof fordøjelighed (%)

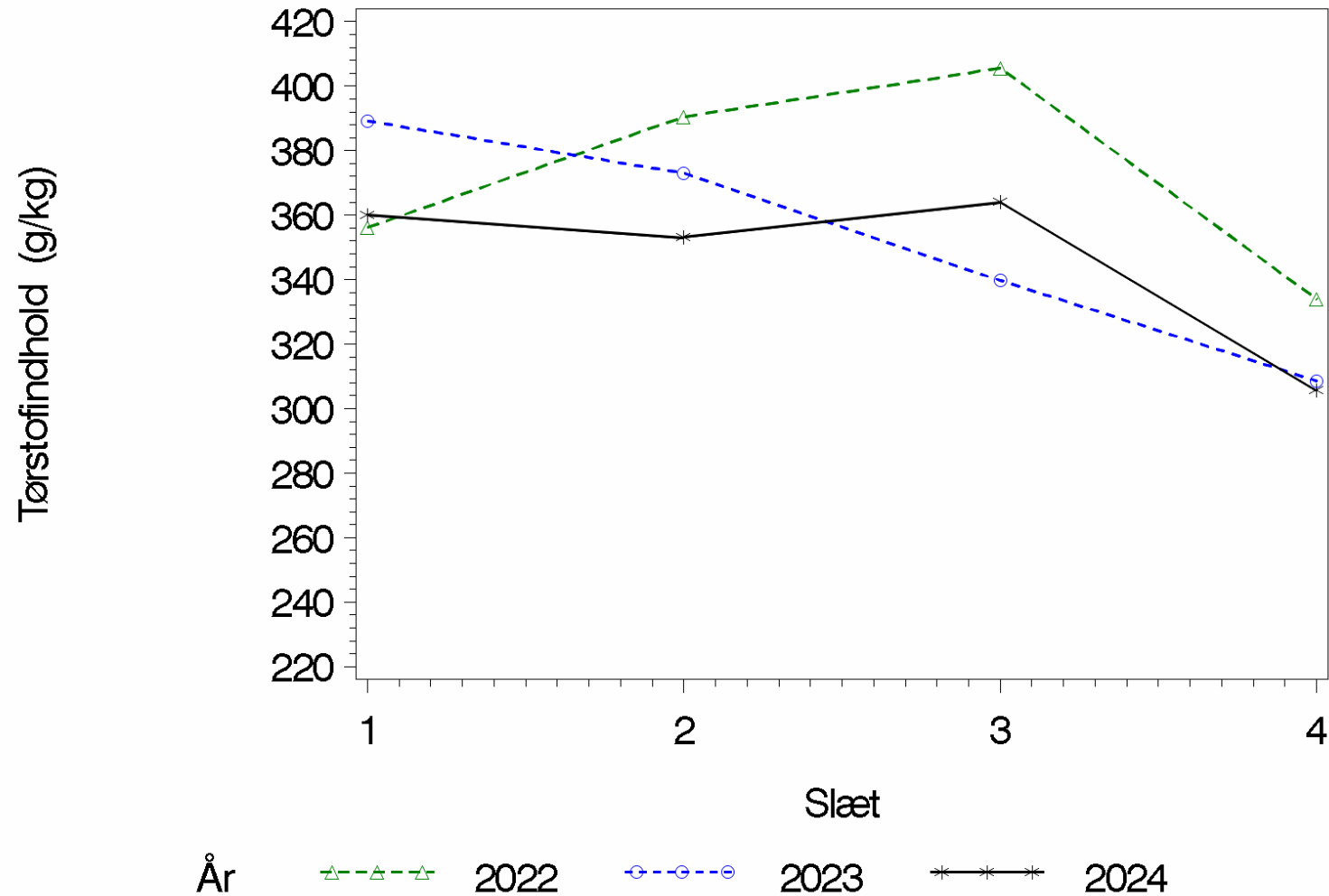
1.-3. slæt økologisk

Kløvergræsensilage, udviklingen i organisk stof fordøjelighed (%)

Tørstofindhold I årets ensilageanalyser p.t.

Kløvergræsensilage, udviklingen i tørstofindhold (g/kg)

Sidste 1-2 slæt i 2024

- Tilstræb sidste slæt ultimo September / primo oktober
 - Hensyn til forvejringsmuligheder
 - Færdselskader i marken (højt grundvandsspejl)
- Halm som strukturfoder er DYRT
 - Hvis slæt i august ikke allerede er taget, kan det stå yderligere 7-10 dage og fungere som strukturfoder til opdræt
- Mindre afgrødemængde til forvejrning i sidste slæt
- OBS på kaliumbalance på højtydende marker på grov sandjord og lavt Kt – tilfør her 75 kg K50 umiddelbart efter sidste slæt

Henrik

Vurdering af bedrifter med mangel på grovfoder

12. august 2024

	Nordjylland LandboNord/Agrinord	Nordvestjylland Fjordland	Vestjylland SAGRO	Østjylland VELAS	Syddjylland Syddansk-Kvæg	Fyn VELAS	Østlige Øer VKST
Pct. mælkeproducenter som kan mangle grovfoder	5-10	20	10-15	5-10	50	10-15	0

Tørkeforsøget i 2018

Behandlinger

Basisfodring DKC, 50 % grovfoder

50% basis + 50% GM / MSSS

Nul grovfoder GM / MSSS

50% basis + 50% nonGM / KBRR

Nul grovfoder nonGM / KBRR

Tørkeforsøget i 2018

50% basis + 50% nonGM / KBRR

Råvaremix 2 - KBRR Exp

Tilskudsfoder til malkekvæg

Analytiske bestanddele:

Råprotein	17,0	%
Råfedt	5,2	%
Træstof	10,6	%
Råaske	6,8	%
Calcium	8,0	g/kg
Fosfor	3,9	g/kg
Natrium	5,5	g/kg
Magnesium	3,4	g/kg

Eksempel på sammensætning:

Torrede roesnitter	30,51	%
Byg	21,10	%
Kornbærme, tørret	21,00	%
Non-GM Rapskagefoder	20,60	%
Sukkerroemelasse	3,50	%
Calciumkarbonat (kridt)	0,84	%
Stensalt	0,78	%
27: Palmefedt	0,50	%
Natriumbikarbonat	0,50	%
Vit.-mikromin. premix	0,40	%
Magnesiumoxid	0,27	%

Nul grovfoder nonGM / KBRR

Kode	Navn	Kg	Pct Kg	Kg tørstof	Pct tørstof
001-0107-002	Hvede, NaOH ludet, 75% TS	5,00	9,48	3,75	17,42
006-0386-001	Vårbyghalm	2,50	4,74	2,13	9,87
012-0005-001	Vand	27,50	52,11	0,00	0,01
102-6161-001	Råvaremix 2 - KBRR Exp	17,77	33,67	15,65	72,70
	Total	52,77	100,00	21,53	100,00

Resultater non-GM

Grovfoder (% af TS i den totale ration)	50 (standard)	25
Race	Holstein	Holstein
Kg TS fra foderblanding	20,8	20,6
Total TS i alt	23,4	22,8
Kg mælk	35,3	34,9
Fedt pct.	3,99 ^a	3,55 ^b
Protein pct.	3,65	3,72
Kg EKM	36,5	34,7

Resultater non-GM

Grovfoder (% af TS i den totale ration)	50 (standard)	25	50 (standard)	25
Race	Holstein	Holstein	Jersey	Jersey
Kg TS fra foderblanding	20,8	20,6	16,7	16,7
Total TS i alt	23,4	22,8	19,0	18,7
Kg mælk	35,3	34,9	22,9	23,2
Fedt pct.	3,99 ^a	3,55 ^b	6,38 ^x	6,27 ^y
Protein pct.	3,65	3,72	4,78	4,82
Kg EKM	36,5 ^a	34,7 ^a	32,0	32,1

Udfordringer ved fodring UDEN almindeligt grovfoder

- Varmedannelse i foderet
- Nykælvere– problemer med tilvænning
- Flere hentekører til AMS både ved NulGroV og HalvGroV
- Mere ufordøjet stivelse i gødningen
- Vomsundhed udfordret

Faldende indtægter og stigende foderomkostninger med nul grovfoder

	Holstein		Jersey	
Grovfoder (% TS i den totale ration)	50	25	50	25
Indtægt mælk, kr. pr. dag	100	98	92	94
Udgift foder, kr. dag	34	42	28	35
Restbeløb, kr. pr. dag	66	55	64	59
Tab i forhold til standard		11		5

Faldende indtægter og stigende foderomkostninger med nul grovfoder

	Holstein		Jersey	
Grovfoder (% TS i den totale ration)	50	25	50	25
Tab i forhold til standard		11		5
Tab i forhold til standard ved dobbelt pris på grovfoder		5		0

I en situation med mangel på grovfoder er der altså økonomi i at købe supplerende grovfoder til en noget højere pris end normalt.

Køb grovfoder i stedet for at slagte dyr

SimHerd-analyse

200 DH køer, de 20 ringeste køer slagtes og ko-antallet holdes konstant i 6 måneder og øges derefter med eget opdræt

		Indtægter					Udgifter				
		Mælk	Køer	Kvier +kalve	Status forsk.	Ialt	Foder køer	Foder ungdyr	Andet	Ialt	DB
År 1	Q1	-68	89	25	-157	-111	-33	3	-12	-42	-69
	Q2	-93	-8	13	-6	-94	-40	-13	-20	-73	-21
	Q3	-101	-45	-68	117	-97	-35	-10	-15	-60	-37
	Q4	-29	-2	-50	38	-43	-9	9	-3	-3	-40
År 2		-7	4	-10	-35	-48	-16	-16	-11	-28	-20
År 3		6	-6	-54	36	-18	-12	-12	-4	-15	-3

Prioritér det gode grovfoder til de højtydende køer

- Når der er mindre grovfoder til rådighed, er det desuden vigtigt først at reducere grovfoderet til de dyregrupper, hvor det forringer produktionen mindst
- Undersøgelser har vist, at jo senere i laktationen reduktionen af grovfoder sker, jo mindre virkning har det på produktionen
- Ligeledes betaler opdræt mindre for det gode grovfoder sammenlignet med de højtydende køer

Opsummering

- Køer betaler godt for ”rigtig” grovfoder – men vi kan godt fodre køer med mindre grovfoder
- Det er bedre at købe foder end at slagte køer – også selvom det kan være dyrt
- Prioriter det ”gode” grovfoder til de højtydende malkekøer
- Kvier kan fodres restriktivt
- Stubhøjde i majs
- Alternative strøelseskilder så halmen kan bruges til foder